

Prästaskogen

Slättermark med lång kontinuitet

På 1700-talet användes marken där Prästaskogen ligger till slätter. Då slogs gräset och örterna med lie. På höjderna fanns enstaka träd och i öster ett mindre område med åkrar.

Markanvändningen var ungefär densamma fram till början på 1900-talet, då åkern utvidgades. I den glesa skogen mellan Trollskogsvägen och den östra bäcken betade djuren. Området väster om Trollskogsvägen var täckt av lövskog förutom i ett stråk längs med bäcken där ängarna slogs. Idag har den tidigare glesa skogen mellan Trollskogsvägen och den östra bäcken vuxit sig tät och en del av den forna åkermarken används numera som betesmark.

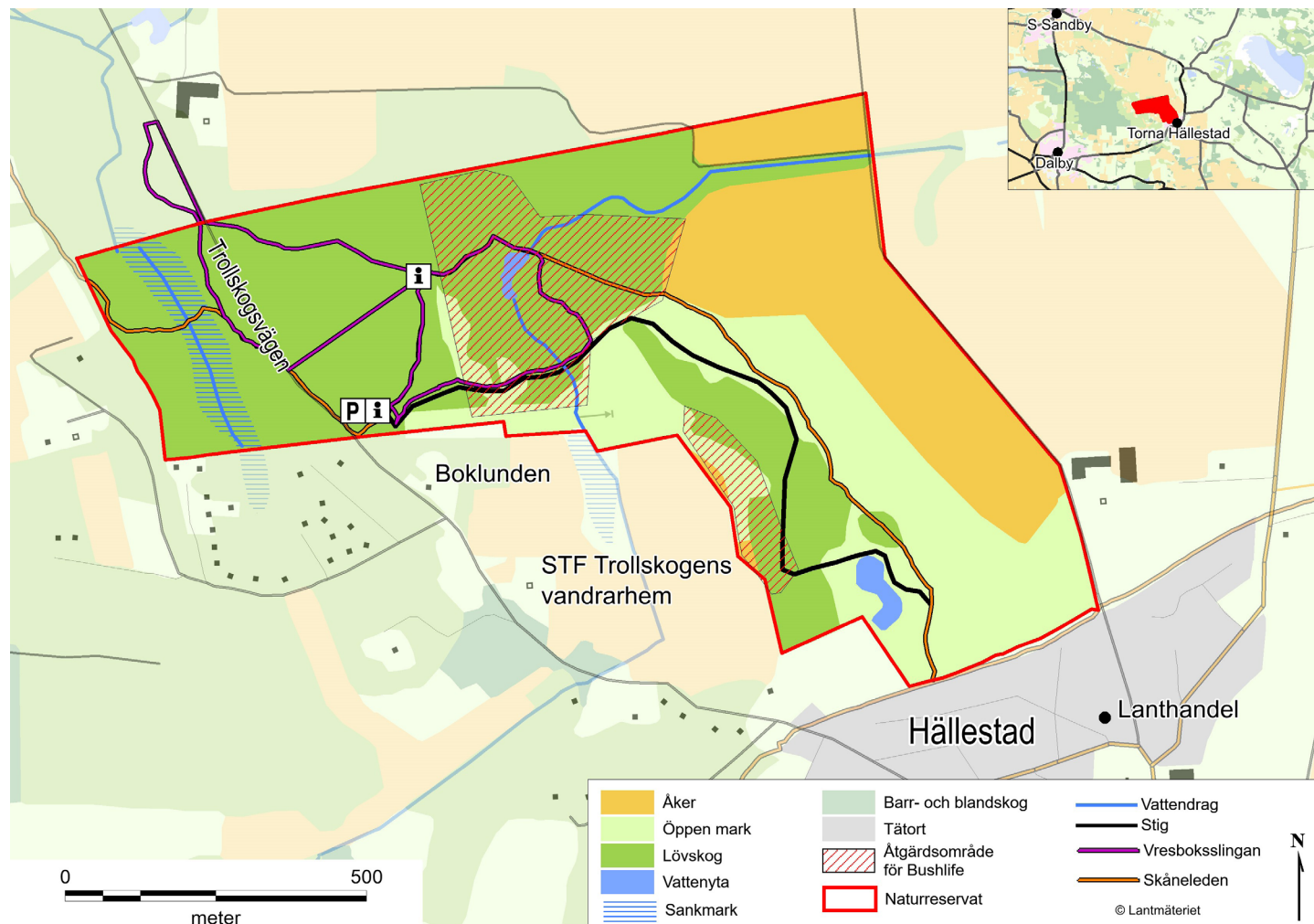
Mäktiga åsar

Prästaskogen ligger på Romeleåsen, som bildades under istidens slutskede. Rullstensåsar formades där isälvarna forsade fram, under inlandsisen. Isälvarna förde med sig grus och sten som byggde upp markerade ryggar när inlandsisen drog sig tillbaka. Ett kuperat och omväxlande landskap skapades, med torra höjder och fuktiga svackor.

Vresbokarnas skog

Större delen av Prästaskogen blev naturreservat redan 1972 och utvidgades till dagens storlek 1991. Syftet var att bevara det säregna landskapet och de biologiska värdena som finns i

Svartfläckig blåvinge

området. Vresbokarna i Prästaskogen är många och dess vridna och krokiga grenar ger skogen en speciell karaktär. Vresboken är en underart av den vanliga boken, som har uppstått genom en mutation.

På de torra höjderna dominerar bokskog och i svackorna breder al och ask ut sig. På våren, när vitsipporna blommar, bildas vita, nästan heltäckande mattor i skogen. Då blommar också backsippor i enefäladerna. I de östra delarna håller fåren betesmarkerna öppna och här finns bara enstaka, spridda enar.

Djurlivet

På de blomrika betesmarkerna finns många olika insektsarter, bland annat svartfläckig blåvinge. Den är vår största blåvingeart och har mycket speciella miljökrav. Fjärilen flyger i

juni-augusti och lägger sina ägg på baktimjan. Larven lever sen en kort period av värdväxten och adopteras därefter av hedrödmyran. Myran bär hem den till stacken där den sedan övervintrar.

I skogen finns många fåglar som större hackspett, grön göling och olika sångare. En del större däggdjur, som rådjur och dovhjort rör sig också inom området.

I områdets buskmarker kan man träffa på törnskatan. Någon ”skata” är den förvisso inte, utan ordet syftar på att fågeln brukar sitta i toppen, ”skaten”, på en buske och spana. Den skapar ett ”skafferi” i busken. På taggar i buskar och snår spetsar den skalbaggar och andra byten. Det händer att till och med andra småfåglar, eller grodor och sorkar, blir törnskatans rov.

Större vattensalamander

Reservatets två dammar är hem för bland annat ätlig groda och vanlig padda, men man kan även hitta den ovanliga större vattensalamandern. Den leker i de blötaste områdena. Med undantag av lekperioderna lever vattensalamandern på land. Djuren håller till under murkna trädstammar och stubbar, mossbeklädda stenar och i smågnagargångar.

I reservatet finns två dammar, detta är den södra.

Friluftsliv

Prästaskogen är ett populärt besöksmål. Du kan ta dig dit med buss från Lund, Dalby och Södra Sandby. Hållplatsen heter Trollskogen, Vresbokarna. Kommer du med bil, kan du parkera i anslutning till Trollskogsvägen. Skåneleden passerar genom området och här finns ett markerat stigsystem.

Bushlife

Projektet BushLife arbetar för att förbättra och återskapa livsmiljöer för de många arter som har sin hemvist i våra skånska träd- och buskrika betesmarker.

Hagmarker och slåtterängar med stora träd och spridda buskar är värdefulla. Förutom att vi människor tilltalas av denna miljö så är många arter av skalbaggar, svampar, lavar, mossor, fåglar och fladdermöss beroende av den för sin överlevnad. För bara 100 år sedan var ekhagmarkerna en vanlig syn i Skåne men från 1900-talets början har jordbruket förändrats kraftigt och många hagmarker och slåtterängar har odlats upp eller växt igen. Det är här projektet BushLife ska göra en insats.

Insatser ska göras i 18 skånska Natura 2000-områden. Målet är att öka livslängden på gamla träd, samt skapa ett varierat mark- och buskskikt. Drygt 620 ha skånska träd- och buskrika gräsmarker ska restaureras tills projektet avslutas 2020. I flera av dessa marker finns ett stort behov av att röja i buskskiktet som har blivit helt slutet. I andra områden behöver fler buskar och träd planteras. Det kommer att skapas omväxlande gräsmarker och därmed förutsättningar för en större biologisk mångfald.

Betesdjuren är viktiga, då de håller landskapet öppet.

Törnskatan sitter i toppen på busken och spanar ut över de öppna betesmarkerna.

I reservatet Prästaskogen ska man inom projektet Bushlife genomföra följande åtgärder:

- * Träd och buskar ska röjas för att undvika igenväxning av betesmarkerna och för att ge plats åt större träd.
- * 60 träd ska *veteraniseras*, vilket betyder att man på kontrollerat sätt ger träden skador som inte kan läka. Svampar och andra nedbrytningsorganismer kan då angripa träden, så att det blir håligheter och kan bildas mulm (trämjöl där insekter trivs).
- * Sex mulmholkar ska placeras ut.

Målet med projektet är att restaurera 13,3 ha betesmark fördelat på naturtyperna torra hedar, silikatgräsmarker, fuktängar, trädbeklädd betesmark, lövsumpskog, näringsfattig bokskog, näringsrik bokskog, näringsrik ekskog och svämlövskog.

Mulmholkar

Det är ont om ihåliga träd i många skogar. Framför allt ekar och andra grova lövträd som åldras får ett innanmäte av så kallad "mulm" - trämjöl och rester av de svampar som brutit ned träet.

Under senare år har man börjat tillverka mulmholkar, efter en idé från Windsor Castle i England, där syftet med holkarna är att efterlikna miljön som finns i de ihåliga trädstammarna.

Prästaskogen ligger i södra Skåne norr om Torna Hällestad.

Om du kör från Dalby ska du snart efter att du har kommit in i Torna Hällestad svänga vänster in på Trollskogsvägen. Efter drygt en kilometer finns en parkering till höger.

Tänk på detta när du besöker naturreservatet!

- * Du får inte plocka eller gräva upp växter
- * Du får inte göra upp eld
- * Stängsel och andra anordningar får inte skadas
- * Skräpa inte ner
- * Du får inte tälta, ställa upp campingbil, husvagn eller motsvarande inom reservatet
- * Cykel, moped eller annat motorfordon får endast framföras på avsedda vägar

Information

Länsstyrelsen i Skåne
Miljöavdelningen
205 15 MALMÖ
010-224 10 00

www.lansstyrelsen.se/skane

www.bushlife.se

Produktion: Ekologgruppen i Landskrona AB
På uppdrag av Länsstyrelsen i Skåne
Foto: Länsstyrelsen (framsidan, dammen), Ekologgruppen (övriga)
Illustration: Katarina Månsson, BrizaNatur (Törnskatan)
Birgitta Bengtsson, Ekologgruppen (övriga)
Tryckår: 2018

Länsstyrelsen
Skåne

NATURRESERVAT I SKÅNE

Prästaskogen

